

PRESS JUDICATA

JURIDISKA FÖRENINGENS TIDSKRIFT NUMMER ETT TVÅTUSENÅTTA ÅRGÅNG ÅTTIOTVÅ

Tema: UTBILDNINGEN

**TORBJÖRN INGVARSSON
LARS LEJONBORG**

JURIDISKA NY- HETER

Press Judicata följer upp och granskar snackisarna från domstolsväsendet.

JURIDICUM GRANSKAS

Hur ser framtiden ut., vad händer med PBI och och vem bestänner egentligen?

DEBATTERA !

Nu inleds PJ:s debattserie med medföljande webbforum.

NOTARIETJÄNST

En guide över vad som krävs och vad som gäller.

Är det DU som blir Årets *Internationella Juridikstudent 2008?*

Eleonore åkte till New York ett år! Vart åker du? Vill du utvecklas genom att studera utomlands? Möta nya kulturer, vidga vyerna och få bättre språkkunskaper.

LÄTER DET SPÄNNANDE? Mannheimer Swartling delar ut priset till Årets Internationella Juridikstudent. Kanske kan det vara just du som får priset. Den vi söker ska:

- vara juridikstuderande och ha tenderat minst 98 poäng på juristlinjen vid något av de svenska universiteten eller nyligen ha avlagt juristexamen/jur kand-examen
- studera utomlands med affärsjuridisk inriktning under minst ett år med början hösten 2008 eller våren 2009
- ha engagerat sig och gärna ha drivit projekt tillsammans med andra på universitetet eller vid sidan av studierna
- vara intresserad av att arbeta i en internationell miljö

- värdesätta och dela Mannheimer Swartlings värderingar: kompetens, laganda och generositet

Stämmer beskrivningen in på någon du känner eller blir du själv Årets Internationella Juridikstudent 2008?

Information om ansökan och nominering finns på www.mannheimerswartling.se/universum.

Sista nomineringsdag är den 22 februari 2008. 1:a pris är ett stipendium om 40 000 kr som delas ut på Universum Awardgalan som går av stapeln 10 april 2008. 2:a priset är ett stipendium om 25 000 kr och delas ut vid annat tillfälle.

Mannheimer Swartling i samarbete med Universum Communications.

www.mannheimerswartling.se

MANNHEIMER SWARTLING

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ HELSINGBORG NEW YORK FRANKFURT BERLIN S:t PETERSBURG MOSKA BRYSSEL SHANGHAI HONGKONG

LEDARE.

Nu ska kritiken fram i offentlighetens ljus. Det är nog tisslat. Det är nog tasslat. Press Judicata slår ett slag för öppna drabbningar och fri debatt genom att lansera ett nätbaserat debattforum.

Klart för drabbning

Det gnisslas och gnälls och tisslas och tasslas på Juridicum. Ibland till och med smutskastats det. Det görs i korridorer, på basgruppsmöten, på nätverkarsiter på Internet och i goda vänners lag. Kritiken kan handla om lärares kvalifikationer, om kurslitteraturens sammansättning, om svågerpolitik på arbetsmarknaden eller om någon del av vår förenings verksamhet. Vad som är kännetecknade för gnisslet och gnället är att det allt som oftast framförs i det dolda, bland meningsfränder som gärna instämmande klappar varandra på axeln och sällan eller aldrig låter kritiken komma i offentlig-henten för att där kunna bemötas och föra situationen framåt. Vi är väl bekanta med processlagarnas regler för att få saken tillfredsställande belyst, men tycks sämre på att tillämpa samma nit när det gäller att hantera de problem vi finner i vår vardag som jurister in spe.

Vi, Press Judicatas sittande redaktörer, vill gärna se oss som det fria ordets bärare på Juridicum. Samtidigt är vi väl medvetna om vårt mediums brister i det avseendet. En tidning med begränsat utrymme, långa pressläggningstider och ojämn och relativt gles utgivning lämpar sig helt enkelt inte särskilt väl för det snabba replikskifte en sund och kreativ debatt kräver.

Våra åtgärder är två. Till att börja med publicerar vi i detta nummer den första debattartikeln sedan reformarbetet med tidningen började för ett halvår sedan (se sidan 6). Den handlar om det nordiska samarbetet mellan juridiska studentföreningar. Vidare, och viktigare, är det debattforum vi tagit initiativ till för frågor av intresse för juridikstudenter i Uppsala (se länk på www.jf-uppsala.se). Här kom-

mer vi dels att publicera de artiklar av debattkaraktär som tidningen innehåller, men även bereda en möjlighet för studenter, lärare och andra intressenter att framföra sina tankar och på så vis öppna upp för den allsidiga belysning som vi vet är så viktig.

Det är viktigt att komma ihåg, trots att vi som Juridiska Föreningens ordförande Antiona Wopenka träffande påpekar (s 27), är en brokig skara, är det mycket mer som enar oss än som skiljer oss åt. Vår studiesituation, vår framtida arbetsmarknad, vår förening. Genom att slå våra kloka skallar ihop ska vi kunna nå oanade höjder!

Därför vill vi uppmana alla som i egenskap av studenter, lärare, föreningsmedlemmar, doktorander, institutionspersonal eller annars ingår i det stora kollektiv som skapar eller är en del av juridikstudentens vardag att göra sina röster hörda, och droppa in på forumet då och då. Vi sitter i samma båt, och det är bara genom samverkan och kommunikation som vi kan få skutan att så säkert och smidigt som möjligt föra oss fram på det världshav som går under namnet juristutbildningen och slutligen ta oss i land som nybakade jurister.

Detta är nytt för oss, och vi är väldigt intresserade av synpunkter på hur ett projekt likt detta kan fungera som bäst. Tveka därför inte att höra av er, eller för den delen, framföra era synpunkter på vårt nya fina forum.

REDAKTÖRERNA

Omslagsillustration

Emilie Tammelin

Redaktör

Johan Björkdahl

Biträdande redaktör

Oskar Belani

Ansvarig utgivare

Joakim Halvarsson

Grafisk form

Emilie Tammelin

Illustrationer

Mattias Lindblad

Emilie Tammelin

Layout

Emilie Tammelin

Tryck

Exakta, Hässleholm AB

BesöksadressÖvre Slottsgatan 3
753 11 Uppsala**Telefon**

018-71 01 60

E-post

redaktion@jf-uppsala.se

Press judicata är medlemsorgan
för Juridiska föreningen i Uppsala.

De åsikter som förekommer
i tidningen överensstämmer
inte nödvändigtvis med
Juridiska föreningens.

Medarbetare i detta nummer

ALEXANDRA CLASÉN

Alexandra Clasén är Linköping läser T4 och kan enligt uppgift studsa runt som en rosa studsboll.

SANDRA LUNDIN

Sandra kommer från Stockholm och är läser T4

EMILIE TAMMELIN**JO-ANNA NORDSTRÖM**

Jo-Anna läser termin 6 och är en glad, något förvirrad fitnessfantast. Drömmar om Bryssel, antecknar med alla färger och är rädd för utomjordingar.

INGRID FLODERUS**JOHAN SUNDKVIST**

Johan läser termin 6, är Mac-nörd, har en förkärlek för snyggt knutna slipsar och engagerad i Juridiska föreningen. Till vardags bloggar han på <http://johan-sundkvist.se>.

ERIK EDSTRÖM

Erik läser termin 6. Jobbar annars hårt på sin spanska öppning. Drömmen är att en dag slå sin Mac i schack.

PER LINDGREN

Per Lindgren läser termin 2 på juristutbildningen i Uppsala men bor i Stockholm. Han har läst en del fristående kurser innan han slutligen tog sig in på juristutbildningen via Juridik II. Intresset för att skriva har funnits sedan han blev skrivkunnig.

JURIDISKA FÖRENINGENS HUVUDSAMARBETSPARTNERS:

VINGE **Linklaters**
MANNHEIMER SWARTLING
Gernandt & Danielsson

Innehåll

6

Lägg ner Nordisk Vecka i dess nuvarande form. Upprop bland JF-medlemmar om att förändra det internordiska samarbetet.

8

Erik Edström skriver om nytt och nyttigt från domstolsväsendet.

14

Boston Legal. Christian Hermanrud skriver om juridikstudier i Boston.

17-29 TEMA UTBILDNINGEN

Press Judicata har satt tändarna i Juridicums inre maskineri. För första gången presenteras nu sanningen om vem som egentligen bestämmer. Dessutom utreds vad som gäller för tingsmeritering och Torbjörn Ingvarsson skriver om genus och juridik.

19

Genusperspektiv på juridiken. Torbjörn Ingvarsson skriver om den teleologiska metodens företräden.

23

Tingsmeriteringssystemet granskas. Här finns de svar som du aldrig trodde att du skulle hitta.

DEBATT.

Är du medlem i JF? Vet du vad din medlemsavgift går till? Vi vill här lyfta fram och belysa en aktivitet som vi anser att du inte ska behöva sponsra bara för att du är medlem i JF – det nordiska samarbetet.

Lägg ner Nordisk Vecka i dess nuvarande form

Samarbetet är ett i grunden trevligt initiativ mellan juridiska föreningar runt om i Norden. Den ursprungliga tanken är att juriststudenter besöker varandras orter, gör studiebesök, anordnar seminarier och umgås. Problemet är att samarbetet det senaste decenniet har sparat ur fullständigt på grund av den extrema alkoholhets som numera genomsyrar hela samarbetet. Ett drickande på dagtid som annars inte accepteras ens i studentlivet är regel under de nordiska veckorna. Sånger och ramsor med sexistiska och kränkande inslag vilka för längesedan har försvunnit ur nationernas repertoar är fortfarande standard.

Material förstörs och stjäls i mycket stor omfattning och det är svårt att få tag på både sponsorer och föreläsare. Veckan avslutas med att den internationella sekreteraren traditionsenligt supas nästintill medvetlös under ett par timmars tid.

Det största problemet som vi ser det är att de ansvariga för samarbetet uppvisar en i det närmaste total ovilja att förändra detta mönster. Istället för att främja en konstruktiv diskussion kring de problem som finns uppvisas snarare en tendens att krampaktigt försöka hålla samarbetet vid sidan av riktlinjer, policys och stadgar. Som om det nordiska samarbetet vore en sista utpost för att göra saker som inte längre är godtagbart inom föreningarna. På JF:s stämma i december 2007 lyftes frågan angående nordisk vecka med krav på förändring och att veckan skulle bära sig själv ekonomiskt. Inga som helst konkreta förslag på vad som skulle kunna göras framkom från de aktiva inom samarbetet. Istället valde det fåtal medlemmar som var kvar på stämman när frågan kom upp att bevilja ett ökat anslag om 20 000 kr vilket innebär en sammanlagd budgetpost om 45 000 kr till samarbetet. Pengar som vi anser borde användas för att gynna flertalet medlemmars intressen subventionerar nu alltså istället en liten exklusiv krets ämbetsmäns supande. Vi är inte ensamma om våra åsikter angående det nordiska samarbetet. Frågan har under senare

tid diskuterats på ordförandenivå i de olika föreningarna i Sverige. Örebro och Umeå har stått utanför samarbetet och har i nuläget inga planer på att gå med, Lund har valt att lämna samarbetet på grund av de problem som finns och ett par andra har hotat med att hoppa av om inte en rejäl förbättring sker. Dessutom har en av JF Uppsalas huvudsamarbetspartners uttryckt att man inte längre vill förknippas med samarbetet.

“Lund har valt att lämna samarbetet.”

Vi alla är eller har varit mycket engagerade i JF. Vi värnar om föreningen och är stolta över den. Därför är vi måna om att medlemmarnas pengar förvaltas på ett ansvarsfullt sätt och att de riktlinjer som finns efterföljs. Vi vill framförallt kunna stå för JF:s verksamhet fullt ut gentemot advokatbyråer, universitetet och andra organisationer. Som det nordiska samarbetet ser ut och sköts idag ser vi därför ingen annan lösning än att JF Uppsala verkar för att samarbetet i dess nuvarande form läggs ner, alternativt att JF Uppsala lämnar samarbetet.

varsfullt sätt och att de riktlinjer som finns efterföljs. Vi vill framförallt kunna stå för JF:s verksamhet fullt ut gentemot advokatbyråer, universitetet och andra organisationer. Som det nordiska samarbetet ser ut och sköts idag ser vi därför ingen annan lösning än att JF Uppsala verkar för att samarbetet i dess nuvarande form läggs ner, alternativt att JF Uppsala lämnar samarbetet.

Karin Tomczak
Henrik Dock
Martin Enocksson
Natali Phalén
Erika Lorentzon
Claudia Jiménez Guala
Andrea Wijnblad

Maria Rensfelt
Joakim Lindqvist
Jenny Dahlkvist
Sofie Mååg
Johan Sundkvist
Johan Loell

DISKUTERA ARTIKELN I PRESS JUDICATAS DEBATTFORUM. Vi lanserar nu vår webbsatsning. Tanken är främst att ledar- och debattartiklar ska kunna diskuteras på detta forum. Även andra synpunkter kan förstås komma upp, men Press Judicata förbehåller sig rätten att sälla i det material som läggs upp. www.jf-uppsala.se

Gernandt & Danielsson

GD vill vara den bästa affärsjuridiska advokatbyrån i Sverige.

År 2007 utsågs vi för andra året i rad till Sveriges främsta affärsjuridiska byrå enligt undersökningen *Commercial Law 2007*, utförd av det oberoende marknadsundersökningsföretaget Prospera Research.

GD vill även vara den bästa arbetsplatsen för affärsjurister i Sverige. År 2006 utsågs vi till näst bästa arbetsgivare bland de svenska advokatbyråerna i tidakriften *Legal Affärs* undersökning bland biträdande jurister.

GD rekryterar kontinuerligt unga jurister som är intresserade av affärsjuridik. Våra kärnområden är företagsförvärv, kapitalmarknadsjuridik, fastighetstransaktioner, bank och finans, konkurrensrätt och tvister.

Om du vill veta mer om GD och vad vi gör är du välkommen att kontakta Omar Berger, som är ansvarig för byråns kontakter med studenter (telefon 08-670 66 26, mobil 0734-15 26 26 eller e-post omar.berger@gda.se).

Du är också välkommen att besöka vår hemsida, www.gda.se.

Gernandt & Danielsson

Hannögatan 2, Box 5747
SE-114 87 Stockholm

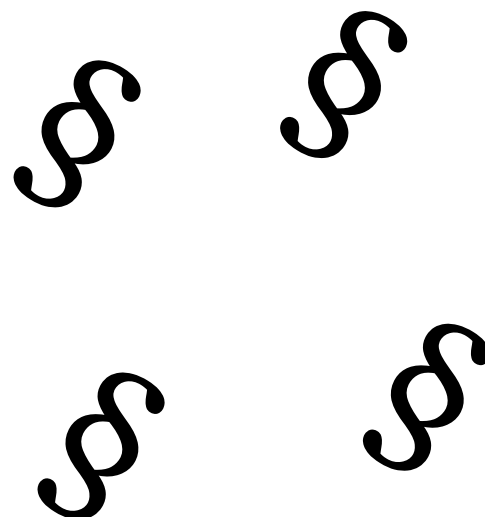
Tel +468 670 66 00

Fax +468 662 61 01

www.gda.se

Om en våldtäkt sker medan gärningsmannen sover, ska han då frias på bristande uppsåt eller gärningskontroll? Och vad innebär egentligen prejudikatet i Vaxholmsmålet? För er som inte vet har Press Judicata svaren.

JURIDISKA NYHETER

Den sovande våldtäktsmannen – Mål B 1221-06

En man kommer hem från en kväll på krogen och har oralt och analt samlag med sin åttaåriga dotter. Mannen sover under hela övergreppet och har en erotisk dröm där han tillfredsställer sin fru. När han vaknar och inser vad han håller på med avbryter han genast övergreppet. Det låter som en fantasifullt men smaklöst skriven tentafråga för T4, men är i själva verket ett rättsfall från Hovrätten för nedre Norrland.

Mannen frias i både tingsrätt och hovrätt eftersom han i sömnen är omedveten om vad han håller på med. Vet man inte vad man gör kan man inte heller ha uppsåt, resonerar hovrätten.

I media har spekulerats i att domen kan ge upphov till en våg av "sömnförsvar" där domstolarna får svårt att bevisa att gärningarna inte är begångna i sömnen. Enligt Lena Holmqvist, doktor i straffrätt vid Uppsala universitet, är detta ingen reell risk. – Hur ofta skulle domstolen tro på det? Man får inte glömma att det handlar om bevisfrågor också. Mannen avbryter gärningen direkt när han vaknar. Det finns inget som tyder på att han faktiskt ville våldta sin dotter.

Man kan dock ifrågasätta om uppsåtsbrist är den rätta grunden för att fria mannen. – Det mest logiska vore att gå på bristande gärningskontroll, menar Lena Holmqvist. – Om han sover har han över huvud taget inte kontroll över vad han gör.

Om man väljer uppsåtsbrist eller bristande gärningskontroll som grund för den fria domen spelar ingen roll i det aktuella fallet, mannen frias ju oavsett. Hade domstolen däremot kunnat visa att mannens alkoholkonsumtion tidigare under kvällen orsakat beteendet hade en uppsåtsbrist kunnat "läkas", något som inte är möjligt med bristande gärningskontroll.

Kungsholmen – Mål B 20371-07

Ett annat fall där frågan om uppsåt väckte debatt var dödsmisshandeln av Riccardo Campogiani på Kungsholmen. Åklagaren yrkade på ansvar för mord för de åtalade ungdomarna. Ingen fälldes dock för mord. Istället fälldes de för vållande till annans död samt grov misshandel. Uppsåtsbedömningen upptar en stor del av domen och det är där brottsrubriceringen avgörs.

Tingsrätten bedömde för det första att avsikt att döda Riccardo saknades, liksom uppfattning om att Riccardos död var en oundviklig följd av misshandeln.

Frågan var då om de åtalade hade likgiltighetsuppsåt. Våldet som Riccardo utsattes för innebär en beaktansvärd risk för att han skulle avlida, och det måste de åtalade enligt Tingsrätten ha insett.

Tingsrätten konstaterar dock att risken för dödlig utgång är betydligt mindre vid sparkar mot huvudet än om man t.ex. använt vapen. Tingsrätten lägger stor

vikt vid rättsläkarens utlåtande. Hon kände endast till ett fåtal fall då sparkar mot huvudet haft dödlig utgång. Sannolikheten för Riccardos död var därför inte tillräckligt stor för att de åtalade skulle ha kunnat ha insikt om en hög sannolikhet. Det kunde inte uteslutas att de åtalade hade avstått ifrån att sparka om de haft sådan insikt.

Att den faktiska risken för att offret dör av en spark i huvudet avgör om gärningsmannen har uppsåt eller inte kan uppfattas som främmande. Lena Holmqvist håller med om att det finns ett glapp mellan bevisningen och vad man skall bevisa, men att det är den enda möjliga metoden för att utreda uppsåt. – Det blir ju alltid en sannolikhetsbedömning. Hur sannolikt är det att offret dör? Hur hänsynslös är

"Det låter som en fantasifullt men smaklöst skriven tentafråga, men är i själva verket ett rättsfall"

- ett axplock av uppmärksammade domar och prejudikat

gärningsmannen? Det gäller att ta reda på om gärningsmannen bryr sig ifall offret dör eller inte. Lena tycker att uppsåtsbedömningen i målet är mycket bra. - Jag tror att T4-studenter som läser målet känner igen sig... eller förresten, de borde känna igen sig.

Vaxholmsmålet - Mål C-341/05 Laval

EG-domstolens förhandsavgörande i det så kallade Vaxholmsmålet slog ned som en bomb den 18 december 2007. EG-domstolen hade lämnat förhandsbesked i frågan om Byggnadsfackets stridsåtgärder mot det lettiska företaget Laval var lovliga eller inte enligt EG-rätten. Som efter en jämn boxningsmatch sträckte både fackföreningsrörelsen och arbetsgivarna armarna i vädret och proklamerade sig som vinnare.

Frågan arbetsdomstolen ställde till EG-domstolen gällde om det är tillåtet vidta stridsåtgärder mot ett gästande tjänsteföretag för att försöka förmå företaget ansluta sig till ett kollektivavtal avseende arbets- och anställningsvillkor, eller om detta strider mot den fria rörligheten för tjänster inom EU.

Bakgrunden är det så kallade utstationeringsdirektivet som stadgar att utstationerad arbetskraft ska åtnjuta samma villkor som inhemsk arbetskraft, exempelvis avseende minimilön. Villkoren skall vara fastställda på vissa särskilda sätt, exempelvis genom lag, som den svenska kollektivavtalsmodellen faller utanför. I den svenska implementeringen av direktivet regleras alla villkor i direktivet genom lag förutom just det om minimilön. Byggnads ville därför reglera lönefrågan genom att Laval, som redan hade kollektivavtal i Lettland, skulle skriva på byggnadsavtalet vilket förutom ökade lönekostnad-

er hade kostat Laval drygt 8 % av den totala lönesumman i fackliga avgifter och extra försäkringar. Laval vägrade.

Då frågan på grund av den bristfälliga implementeringen inte kan lösas utifrån direktivet får domstolen bedöma stridsåtgärderna utifrån artikel 49 i EG-fördraget om fri rörlighet för tjänster. En sådan grundläggande frihet kan endast inskränkas av hänsyn som är förenliga med fördraget och är motiverad med tvingande hänsyn till allmänintresset. Åtgärden ska dessutom vara proportionerlig i förhållande till vad den ska uppnå, vilket är ett skydd för de aktuella arbetstagarna. EG-domstolen nämner även att det i EG-fördraget

stadgas att EG ska bedriva politik på det sociala området och verka för hög sysselsättning och ett socialt skydd.

Med dessa faktorer som grund konstaterade EG-domstolen att Byggnads gick för långt när de krävde att Laval skulle acceptera hela byggnadsavtalet, som omfattar mycket mer än de krav som ställs av det nämnda utstationeringsdirektivet. Man gick dock inte så

långt som att säga att stridsåtgärder mot utländska företag för att få dem att skriva på svenska kollektivavtal är otillåtna. Vad som krävs nu är att de svenska reglerna vad gäller löner blir tydliga så att utländska företag enkelt kan bedöma vilka lönekrav som gäller i Sverige. Om detta sker genom en lagstiftning om minimilön eller på annat vis återstår att se.

“Som efter en jämn boxningsmatch sträckte både fackföreningsrörelsen och arbetsgivarna nävarna i luften.”

Vi sponsrade renoveringen av Jontes stuga 2007

Gernandt & Danielsson

MANNHEIMER SWARTLING

VINGE

Linklaters

Setterwalls
Advokatbyrå

BAKER & MCKENZIE

ADVOKATBYRÅ

WISTRAND

Johan Sundkvist har tittat på juridisk gratisrådgivning initierad av juriststudenter. Möt Juristjouren och Projure.

Pro bono- arbete, allt mer populärt bland juriststudenter. Bilderna är från Projures och juristjourens hemsidor.

Praktisk juridik under studierna

Bristande praktiska inslag på juristutbildningen i Uppsala är ett viktigt skäl till att Simon Bergstrand valde att engagera sig i juridiskt *pro bono*-arbete.

– Utbildningen är domstolsfokuserad och seminarieuppgifterna har ett tydligt domarperspektiv. Att arbeta med riktiga fall är ett roligt sätt att tillvarata och utveckla sina kunskaper, säger Simon.

Han är en av två ansvariga för Juristjouren, som är en del av Juridiska föreningens verksamhet. Simon studerar för närvarande på termin 8 och har varit projektledare i ett år. I det praktiska arbetet får man även öva sig i att bygga klientrelationer, något som senare kan vara mycket användbart. Dessutom är det förstås en merit att lägga till sitt CV.

Juristjouren består i dagsläget

av ungefär 35 juriststudenter och allt arbete sker ideellt. De får in frågor via e-post och två kvällar i veckan, tisdagar och torsdagar, svarar de dessutom i telefon. På frågan hur de praktiskt går till vägar svarar Simon att de tillämpar Uppsalamodellen. När de fått in ett fall sätter de sig i gruppen och diskuterar problemställningen och tänkbara lösningar. Största delen av arbetet går till att identifiera de juridiska problemen. Klienterna vet sällan vilka omständigheter som är juridiskt relevanta och vilka som inte är det. De rättsområden som dominerar är främst familjerätt, arbetsrätt och hyresrätt, säger Simon. Det rör sig således om utpräglad vardagsjuridik.

Projure är ett privat initiativ som tillhandahåller liknande tjänster som Juristjouren. Jens Malmqvist, som för närvarande studerar på

termin 6, är en av fyra delägare i Projure HB. Idén till att grunda verksamheten fick de genom en konsumenttvist och de ställde sig frågan hur de på ett mer effektivt sätt kunde hjälpa vänner och andra. Att bilda en organisation med ett företagsnamn utåt var svaret och nu har Projure drygt 20 rådgivare.

Arbetet i Projure är mer individualiserat än i Juristjouren. Varje rådgivare får 3-4 frågor i månaden som denne skall svara på. På så sätt liknar Projure konkurrenten Lawline, men med den viktiga skillnaden att Projure aldrig publicerar sina svar. Istället betonar Jens att svaren skall så långt det är möjligt vara klientanpassade – det handlar om personlig rådgivning.

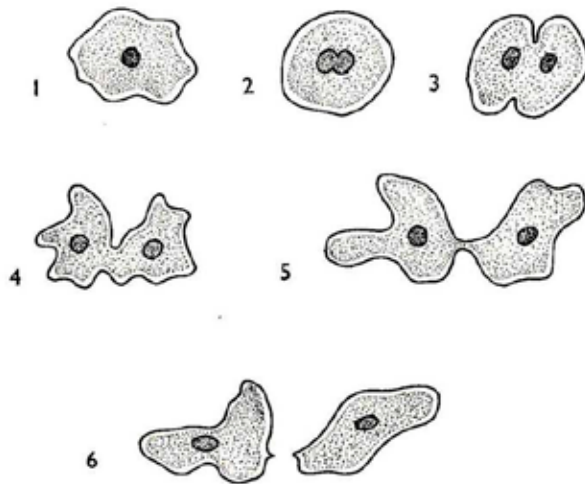
– Responsen från klienterna har varit oerhört positiv, säger Jens. I ett fall har de dessutom företrätt en klient i förlikningsförhandlingar. Det tillhör dock ovanligheterna.

På frågan hur man engagerar sig i Projure svarar Jens att de hela tiden söker fler rådgivare. Kraven är att man skall vara engagerad, intresserad av juridisk problemlösning och serviceinriktad. Juristjouren har enligt Simon ingen löpande rekrytering, men i början av varje termin brukar de anslå att de söker nya medarbetare på Juridiska föreningens anslagstavlor. Ett krav är att man skall ha läst till och med termin 4.

“Responsen från klienterna har varit oerhört positiv.”

JOHAN SUNDKVIST
Termin 6

På utbildningen kan man ibland få känslan av bristande verklighetsanknytning. Framförallt om man har kommit i kontakt med yrkesverksamma jurister. Det är inte de här spetsfundigheterna och smarta lagtolkningarna som utgör juristers vardag. Press Judicata har varit i kontakt med Adastra och Alumnis mentorskapsprogram.

Akademi och verklighet

Akademiska avhandlingar och den Ekelöfska amöban i all ära, men tanken slår nog de flesta studenter någon gång under utbildningen - hur fungerar det här i praktiken? Många upplever avsakna - den av arbetslivsanknytning och kontakter med näringslivet som en av juristutbildningens främsta brister. För att ge juriststudenter möjlighet att på eget initiativ och lika villkor öka sin praktiska förståelse och bilda sig en uppfattning om hur livet kan se ut efter examen har två mentorskapsprogram bildats i Uppsala. Bakom programmen står Uppsala-juristernas Alumnistiftelse och Adastra.

Mentorskap är ett begrepp som används i flera sammanhang och med olika innebörd.

Alumnistiftelsens projektledning beskriver sitt mentorskapsprojekt som ett sätt att fördjupa kontakterna mellan dagens juriststudenter och tidigare studenter som nu är yrkesverksamma. Härigenom vill man tillgodose studenternas behov av att redan under studietiden få inblick i en jurists vardag och få kunskap om vilka möjligheter och krav som väntar i arbetslivet. Målet med Adastras verksamhet är även det att skapa kontaktytor mellan studerande och arbetande jurister. Man har dock valt att enbart anta kvinnliga adepter. Adastras projektledning berättar att det valet är mycket medvetet. - Kvinnor saknar traditionellt sett professionella nätverk i högre grad än män. Trots att majoriteten av studenterna på juristutbildningen är kvinnor är andelen kvinnor i ledande positioner mycket låg. Vår ambition är att försöka ändra på det, säger Lina Zettergren. Från båda projekten framhåller man strävan efter att mentorsverksamheten ska belysa juristyrkets bredd. Bland mentorerna finns advokater, åklagare, departementsjurister och företagssjurister.

Mentorsverksamheten bedrivs ideellt. Antalet antagna adepter är detta verksamhetsår femtiofyra för Alumnistiftelsen och tjugoen för

Adastra. Båda projekten bygger på att mentorn och adepten själva utformar sitt samarbete efter att kontakten etablerats. - Det gör det möjligt för deltagarna att styra utvecklingen och gynnar utbytet, säger Alumnistiftelsens Marie Nordqvist. Mötena består ofta i samtal över en lunch eller ett besök på arbetsplatsen.

- Samtalen kretsar mycket kring karriärvägar och oskrivna regler i arbetslivet, erfar Adastras projektledning. Avsikten med mentorskapet är inte att skapa en genväg till arbete på den plats mentorn arbetar. - Mentorns roll är framförallt att fungera som diskussionspartner och bollplank, framhåller Marie. Adastras projektledning instämmer. - Mentorn kan komma att fungera som en hjälp i den framtida karriären, men det främsta syftet är att ge adepten och mentorn en möjlighet att utveckla sin kontakt på egen hand och inte vara en rekryteringsprocess, säger Lina.

“Samtalen kretsar mycket kring karriärvägar och oskrivna regler.”

Vinsterna med att delta i mentorsprojekten är många. Studenten får möjlighet att få svar på praktiska frågor och vinna nya infallsvinklar. - Och det kan vara skönt att höra från någon som gått igenom samma utbildning att det ordnar sig när det känns tungt i studierna, säger Lisa. Samtalen mellan mentor och adept inbjuder även mentorn till regelbunden reflektion. - I våra utvärderingar återkommer mentorernas chans till inblick i dagens utbildning och studentliv som en mycket uppskattad faktor, berättar Marie. Utbildning ska leda till jobb. Av allt att döma medför samverkan med näringslivet att studenter efter examen blir mer attraktiva på arbetsmarknaden. Självkänslan stärks, kunskapen ökar och inträdet i arbetslivet underlättas. I strävan att överbrygga avståndet mellan teori och praktik är därför mentorsprojekten ett mycket välkommet tillskott.

Värdefulla så in i Norden.

Övra från vänster: Jostes Tångrova, Daniel Örnvall, Elin Arfvenst och Per Petrus.

Nedra från vänster: Jostes Tångrova, Elin Arfvenst, Daniel Örnvall, Jostes Tångrova, Jostes Tångrova och Per Petrus.

Kan du tänka dig att börja på en affärsjuridisk byrå där du direkt får en ansvarfull roll? Där du inte blir en i raden, utan en viktig kugge?

Då kan du börja här på Roschier. Här står nybyggarna. Vi vågar tänka om och skapa nytt. Du är med och bygger och formar din framtid. Och är värdefull från dag ett.

I Stockholm sitter vi i nya stora lokaler där Eliseholmen sticker ut i Östersjön, alldeles intill Nationalmuseum och Grand Hotel.

Just Östersjöregionen är viktig för oss på Roschier. Det är vår hemmaplan och ett område vars förutsättningar och möjligheter vi verkligen älskar. Det är här vi har våra klienter och det är här de gör sina affärer. Må det vara en affär mellan Stockholm och Helsingfors eller en mellan Stockholm och London. Östersjön är alltid närvarande i vår vardag. Vår karta har nålar i fem länder:

egna kontor i Sverige och Finland samt samarbetspartners i Estland, Lettland och Litauen.

Ja, vi kommer att ställa höga krav på dig, men vi ger också mycket tillbaka i form av fortbildning inom vårt utbildningsprogram (där vi bland annat samarbetar med University of Cambridge) och en kultur där mer erfarna kollegor ägnar mycket tid åt att handleda dig som är ny.

Vi expanderar snabbt och rekryterar löpande nya medarbetare. För dig som älskar juridik kan vi erbjuda olika typer av anställningar beroende på var i utbildningen du befinner dig. Besök www.roschierrecruitment.se för att få mer information.

Roschier – Värdefulla affärjuridik

ROSCHIER

BOSTON LEGAL

En slöja av morgondis rinner ner för mitt fönsterbläck och fyller min lilla källarlägenhet med doft av tång och salt som brisen bär med sig från hamnen. Utanför badar kvarteret i rött ljus reflekterat från det Bourgogneröda tegel som täcker både fasader och vägar. De smala gatorna gör en besökare påmind om trånga gränder i London men med skillnaden att här tycks folket röra sig lite långsammare och alltid ha tid att stanna och prata. Det lilla kvarteret är idag hem till en salig blandning av studenter, konstnärer och politiker och på Charles Street möts man av italienare, irländare och fransmän som redan tidigt på dagen är i full färd med att göra så lite som möjligt på en av områdets alla serveringar. Inom en 500 meters radie samlas européer och amerikanare för att diskutera och celebrera och en student som jag kan mycket väl springa ihop med John Kerry som bor hundra meter bort. I slutet på Charles Street möts jag av en lummig grönska där Boston Common breder ut sig framför mig.

Redan tidigt blev staden ett hem för akademien och universitet som Harvard har präglat stadens historia från dess grundande 1636. Staden var ett fotfäste för det amerikanska frigörelsekriget och man blir ständigt påmind om stadens historia då skyskrapor i Fi-

nancial District står bredvid små trähus från kolonialismens första dagar.

När jag sneddar över Boston Common ser jag framför mig en liten bit gräs inklämd mellan två moderna byggnader – the Granary. Här ligger hjältarna från frigörelsekriget begrav-

“Här ligger hjältarna från befrielsekriget.”

na däribland John Hancock, Samuel Adams, och Paul Revere. Inom radien av några hundra meter utspelades några av de mest spektakulära händelserna i amerikansk historia och flera av byggnaderna, däribland Paul Revere's hus, står kvar än idag. Från Boston Tea Party och the battle of Bunker Hill har Boston idag vuxit till att bli kanske det viktigaste centrumet för forskning och utbildning i USA. Från Boston Common kan en fem minuters promenad bjuda på det mesta. Från ett Little Italy som långa vägar överglänser sin granne i NY till shoppinggator i bästa metropolstil finns nog något för de flesta.

Tvårs över från den lilla kyrkogården ligger två intressanta byggnader. Dels puben Cheers från TV-serien, dels en enorm byggnad prydd med romerska pelare flera vän-

ingar höga, Suffolk University Law School. Jag ska dit för att träffa professor Steven Hicks för att höra hur det är att studera juridik i USA och hur de svenska studenter som studerat där har upplevt det. Ett varmt handslag av en leende man med brittisk accent välkomnar mig in på Suffolk. Professor Hicks kom till Suffolk för snart 30 år sedan från Cambridge University.

Stephen berättar att som med 1700 studenter är de den tredje största law school i USA. - Storleken har fördelen att det ger oss en möjlighet till en stor bredd och enorma resurser. Som exempel ges över 200 kurser varje år. För studenterna anses de starkaste områdena vara processföring, immaterialrätt och ADR - spännande områden särskilt på internationell nivå. De beskriver sig som en professionell skola vilket också reflekteras i att deras studenter återfinns på samtliga av de största byråerna i Boston. De producerar också många jurister som väljer att gå in i statlig tjänst och är överlägset störst inom domarkåren i Massachusetts. Med över 100 undervisande lärare och 40 personer bara i biblioteket för att hjälpa dig hitta bland de 2,5 miljoner böcker som finns där finns inte brist på resurser.

Studenterna sägs ha dedication of purpose. De söker studenter som är passionerade inom ett område och vill bli riktigt

Beacon Hill, Boston.

- juridikstudier i Boston

duktiga på det. Resultatet är studenter från alla delstater och ca 30 länder. Bakgrunden varierar från någon av de 30 Phd studenter som återkommit för att ta en JD till den genomsnittliga studenten som förmodligen är mellan 24 och 27 år. Det är ungefär 25 % kvinnliga lärare men detta arbetar de hårt för att ändra. Resultaten tycks komma fort och har bland annat inneburit en, för amerikanska universitet, helt unik möjlighet för mammalighet både som student och som lärare vilket har skapat en profil som banbrytare för kvinnors rättigheter.

Om undervisningen säger Stephen att alla Bar-exam kurser och första års kurser är sokratiska. Seminarier blir vanligare ju mer man specialiserar sig men de har mycket att leva upp till och det är många som inte möter de oerhört höga krav som ställs. På fördjupningsnivå är det inte ovanligt med endast 5 studenter i en kurs vilket de anser är en förutsättning för att få djup i kunskapen. Här är det professorerna som bestämmer vad de vill undervisa och får föreslå det för studenterna. Med fyra till fem studenter som intresserar sig blir det en kurs.

När jag frågar hur de profilerar sig mot andra kända universitet i området svarar han "Location, facility and diversity of programs".

Han utvecklar och beskriver känslan som finns på Suffolk. Här finns en själ, mitt i Finacial District. Trots vår storlek är vi ett väldigt nära gäng. Vi löser alla problem här. Till våra förstaårsstudenter säger vi direkt att om ni har problem, om ni behöver åka

"Location, facility and diversity of programs."

bort i 3 veckor, så får ni ta upp det så kan vi säkert lösa det. Professorerna har alltid öppen dörr och det finns ingen hierarki som förhindrar att man går direkt in till registrars office, stänger dörren och säger "jag behöver hjälp". Det är vår största styrka - här är man inte anonym och vårt goda samarbete syns tydligt i att studenterna har lätt att hitta välbetalda, attraktiva arbeten.

Stephen är full av energi och snart byter vi ämne till hans favoritområde, studentlivet. Studenter i Boston bor i nästan alla områden i stan men Suffolk Law äger byggnaderna runt omkring och har lägenheter (ej korridor) precis bredvid universitetet vilket givetvis främjar ett aktivt studentliv. *Skratt*. Skolan tar del i bl a "birthdays" en gång i månaden. Alla som då exempelvis fyller år i oktober, bjuds in att möta upp advokater och professorer på en restaurang och får således

möjlighet att träffas utanför klassrummet med verksamma jurister.

Terminsavgiften är 18,000 USD och behöver betalas av alla som inte ingår i ett utbytesprogram. Boston är lite dyrare än Sverige men ca 1500 dollar per månad är mer än tillräckligt. Jag undrar hur det fungerar för svenska studenter som tar en eller två terminer här som del i deras svenska jurkand och vad de arbetar med idag. Stephen beskriver att för de sex studenterna från Lund översätts poängen till svenska och de kan välja ganska fritt vilka kurser de vill gå. Efter utbildningen är variationen stor men exempelvis gör svenska LLM studenter tingsstjänstgöring i Stockholm, någon praktik i NY och ytterliga en är i Haag. En bidragande faktor till detta kan vara deras praktikprogram och "judicial observation program" som bägge ger praktisk erfarenhet.

Jag undrar om man får en svart kapp när man gått en termin där och han skratrar att nej, men LLM studenter får däremot den svarta rocken, axelprydnadens lila band och tofsen från mössan vid deras diplomeringsceremoni.

Vi, advokatbyråer i Uppsala, stödjer Juridiska Föreningen

ADVOKATFIRMAN

Wigert Placht

AHLFORD ADVOKATBYRÅ

ADVOKATFIRMAN

LINDAHL

www.lindahl.se

ADVOKATFIRMAN

UPSALA JURIDISKA BYRÅ

Grundad 1853

Advokatfirman

Wijk & Nordström AB

TEMA : UTBILDNINGEN

Illustration: Johan Björkdahl

Press Judicata har satt tänderna i Juridicums inre maskineri. För första gången presenteras nu sanningen om vem som egentligen bestämmer. Dessutom utreds vad som gäller för tingsmeritering och Torbjörn Ingvarsson skriver om genus och juridik.

[Läs vidare >>](#)

Har ni någonsin undrat vem det är som bestämmer vad på utbildningen, vad pengarna kommer ifrån, varför vi har en delad institution, och varför vi måste sitta i vårdvetenskapen och ha sakrättssokrater? Press Judicata har gett sig in i institutionsdjungeln för att söka svar.

Välkommen till institutionsdjungeln

Denna artikel ska ses som en uppmaning till studenter och styrande på institutionen att skapa förutsättningar för att juristutbildningen vid Uppsala universitet ska fortsätta att vara Sveriges bästa. Artikeln är baserad på samtal med Hans Eklund och Olle Lundin. Bilden av hur organisationen på Juridicum ser ut och fungerar är inte odelat positiv. I själva verket framstår den som ganska rörig, ologisk och traditionsstyrd. Problemet som man står inför, som vi alla står inför, är brist på resurser. Det är huvudorsaken till allt bråk om lärartimmar och PBI som varit under hösten och vintern. Den enda rimliga frågan som man då måste ställa sig från institutionens sida är: hur åtgärdar man det problemet?

Först och främst måste man sätta sig in i hur systemet uppbyggt. Om vi börjar från toppen ser det ut så här: Högst upp i hierarkin finns konsistoriet som styr över hela Uppsala universitet (över dem finns givetvis regering och riksdag). Det är konsistoriet som fördelar pengar till de olika institutionerna med ett visst belopp för varje student och år. En stor skillnad här finns mellan humanistiska och naturvetenskapliga institutionerna. Det fasta beloppet som utgår för varje naturvetenskaplig student är betydligt högre än motsvarande belopp för en humanist. Detta har delvis sin förklaring i dyrare material etc, men det är också något som sker av hävd och gammal vana. Institutionens uppgift måste vara att påverka konsistoriet och övertala dem om att juristutbildningen är viktig och att vi behöver ökade anslag. Vem är då ansvarig för att det görs?

Inom institutionen är prefekten, Olle Lundin, den ytterst bestämmande. Under honom finns det formellt sett en tjänstemannaorganisation som styrs av fakultetsnämnden och en kollegial/parlamentarisk organisation som styrs av institutionsstyrelsen. Uppdelningen ska avspejla förhållandet att det finns en rent organisatorisk/administrativ och en pedagogisk/akademisk del. Så är emellertid inte fallet. I praktiken råder stor sammanblandning mellan de olika funktion-

erna. Det som vi Uppsalajurister känner igen som hatt-, möss- eller kepsproblematiken. Institutionen har två huvudsakliga verksamhetsområden: utbildning och forskning. Dessa delar smälter också ihop, av naturliga skäl. Våra lärare är också forskare. De olika grenarna styrs av ett utbildningsutskott och ett forskningsutskott. Ordförande i utbildningsutskottet är straffrättsprofessor Petter Asp. Det är alltså han som har det samordnande ansvaret för vår utbildning. Något som ytterligare komplicerar institutionens organisation är det faktum att institutionen är fysiskt uppdelad mellan Gamla torget och Riddartorget. Den fysiska uppdelningen tar inte hänsyn till någon av de olika områdena utan sker tvärs över de formella uppdelningarna, naturligtvis.

Det är en röra, något som både bekräftas av studierektor Hans Eklund och prefekt Olle Lundin. Framför allt blir det väldigt svårt att fatta exekutiva beslut och utkräva ansvar i en sådan organisation. De formella uppdelningarna och gränserna är suddiga och man gör lite som man alltid har gjort. Och det funkar ju förvisso.

Problemet är att vissa saker inte åtgärdas på det sätt som det borde. Det finns fantastiska lärare och forskare på institutionen. Vår utbildning anses som Sveriges bästa juristutbildning. Det ska inte behöva saknas resurser till den grad att vår pedagogiska modell blir hotad?

Det måste anses uppenbart från ett såväl, student- som lärarperspektiv att en fysisk uppdelad institution utan effektiv organisation inte är ett hållbart alternativ för framtiden. Problemen måste lösas. En arbetsgrupp bestående av lärare och studenter borde bildas på institutionens initiativ. Dess uppgift skulle vara att på ett transparent sätt utvärdera och komma med förslag till institutionsstyrelse och fakultetsnämnden.

Missriktat med löst påhängt genus

Låt mig börja med en självklarhet: Juristutbildningen syftar till att studenterna skall bli jurister. När vi diskuterar frågor om andra perspektiv i utbildningen blir vi ofta så entusiastiska att vi glömmer denna utgångspunkt. Många av dessa perspektiv innebär att rätten betraktas utifrån, medan juristutbildningen till största delen handlar om att se på världen utanför från rättens synpunkt. Ur sociologisk synvinkel kan rättsvetenskapen kritiseras utifrån iakttagelsen att faktiskt gällande normer och rättsliga normer i traditionell mening inte sammanfaller. En som är skolad i nationalekonomi kommer att betrakta det som en brist i rätten att reglerna inte är ekonomiskt effektiva. Från ett genusvetenskapligt perspektiv kan rätten kritiseras för att dölja de strukturer som finns i samhället, genom att skenbart avpersonifiera människorna.

Allt detta är relevant kritik, sett utifrån var vetenskaps synvinkel. Rättsregler som leder till dåligt utnyttjande av samhällets resurser bör ändras. I en demokratisk stat är gapet mellan rättsnormer och faktiska normer ett hot mot allmänhetens tilltro till rätten. Rättstillämpning som leder till att kvinnor eller män systematiskt missgynnas är dålig rättstillämpning.

Allt detta är förmodligen okontroversiellt. Det viktiga är istället att inget av synsätten kan ersätta det som är specifikt för synen på rätten, nämligen det rättsvetenskapliga perspektivet. Rättsvetenskapen är inte nationalekonomi, sociologi eller genusvetenskap, utan en egen disciplin. Det är inte heller rimligt att kräva 60 högskolepoäng av vardera nationalekonomi, sociologi och genusteori för att bli en god jurist. Däremot krävs det en viss förståelse för ekonomiska realiteter, hur rättsregler påverkar och påverkas av samhället och mäns och kvinnors levnadsförhållanden för att fungera väl som jurist.

Vid olika tider ställs olika krav på vad som skall uppnås med rättsreglerna och hur juristutbildningen skall vara utformad. Ibland

har hög juridisk-teknisk färdighet satts högst, medan det i andra varit träningen att se det goda helhetsresultatet som ansetts viktigast. Få är villiga att argumentera för bara resultatitriktad juridik, eftersom förutsägbarheten minskar drastigt om detta moment betonas alltför hårt, och likaledes är det få som vill ha enbart tekniskt korrekta resultat, eftersom detta kan leda till uppenbara oskäligheter i det enskilda fallet. I en juristutbildning måste dessa perspektiv balanseras.

Inom ramen för de tekniker som redan används, finns stort utrymme att ta hänsyn till andra perspektiv. När regler skall tillämpas måste hänsyn tas både till vilket resultatet blir i det enskilda fallet och till resultatet i stort. Det är också nödvändigt att ta hänsyn till regelns syfte. Att inte beakta syftet med regeln, resultatet i det enskilda fallet och resultatet i stort är helt enkelt dålig juridik. Det är i denna del som genusperspektiv har betydelse som en del av rättsvetenskapen och därmed som ett inslag i juristutbildningen.

Enligt min mening är alla försök att löst hänga på genusperspektiv på juristutbildningen missriktade. Genusperspektiv måste integreras i juridiken, inte tvärtom. Andra perspektiv kan aldrig tillåtas ta så mycket utrymme i anspråk att vi till slut står i det läget att vi måste fråga oss om vi har plats för att anlägga ett rättsvetenskapligt perspektiv på juridiken.

Låt mig avslutningsvis förtydliga att jag skriver detta i första hand som lärare vid Juridiska institutionen vid Uppsala universitet, även om jag också är ordförande för jämställdhetsgruppen. Detta är alltså inte något officiellt ställningstagande vare sig från institutionen eller från jämställdhetsgruppen, utan mina personliga reflektioner och åsikter.

TORBJÖRN INGVARSSON
Jur. Dr.

DEBATTERA ARTIKLARNÄ PÅ PJ:S NYA FORUM

www.jf-uppsala.se

Tror du att du kan gå
hur långt som helst?

Börja med att få in en
fot hos oss.

Linklaters

Ser du en lång och framgångsrik karriär som affärsjurist framför dig kan vi ge dig ett råd på vägen: En sommar hos oss som Summer Associate ger Dig en unik inblick i hur det är att arbeta som affärsjurist på en av världens ledande advokatbyråer.

Sista ansökningsdag inför sommaren 2008 är den 31 januari 2008. Ta första steget på www.linklaters.com/careers där du kan ansöka direkt online.

Linklaters erbjuder juridiska råd till några av världens ledande företag, finansiella institutioner och organisationer i deras mest komplexa transaktioner och affärer. Med kontor i alla stora affärs- och finanscentra levererar vi en unik service till klienter över hela världen.

Linklaters Advokatbyrå AB
Regelgatan 67,
Box 7833, 103 98 Stockholm
Tel (46-8) 666 66 00, fax (46-8) 667 68 83
www.linklaters.com

Press Judicata funderade lite på vad som händer med de tjusiga kryss och omsorgsfulla graderingar som varje termin plitas ner på pappersenkäter eller klickas in på PingPong. Vi pratade kvalitetsarbete och utvärdering med Hans Eklund, studierektor på institutionen, som tycker att det dagliga mötet mellan lärare och student är det viktigaste i kvalitetsarbetet.

– Lärarna, som ofta är tillsammans med studenterna en hel termin, fångar upp elevernas attityder och inställning till utbildningen, förklarar Hans Eklund. Kursföreståndaren ska rapportera till utbildningsutskottet och redovisa den obligatoriska kursutvärderingen efter varje kurs.

– Märker vi då att kursutvärderingen tyder på problem som kursföreståndaren inte verkar benägen att ta itu med så pratar vi med kursföreståndaren.

Andra metoder för att få in material att grunda kvalitetsarbetet på är de enkäter som alla studenter får fylla i efter terminskurs 6 och efter att de tagit examen.

– Vi skickar även med några års mellanrum ut enkäter till tidigare studenter som varit yrkesaktiva några år, där de får svara på frågor om vad de sysslar med i dag och hur de ser på sin utbildning på Juridicum. Vi har även jobbat med utbildningsdagar, nu senast lät vi lärarlag från olika terminer diskutera varandras kurser efter att ha satt sig in i dem.

Själva underlaget är således inte problemet menar Hans Eklund, istället är det återkopplingen till institutionens studenter.

– Studieutskottet och olika studentrepresentanter har god insyn i vad kvalitetsarbetet, men vi är dåliga när det gäller att låta arbetet synas för den enskilda juriststudenten. Ofta tappar man som student intresset för kvalitetsarbetet med en termin när man lämnat den, och då är det ju svårt att märka av institutionens förbättringsarbete, kommenterar han och fortsätter:

– Ett inte heller obetydligt problem är att uppfattningarna om vad som är bra och dåligt faktiskt skiljer sig åt mycket mellan

olika årskullar. Det finns alltså ingen garanti för att 2009-års T4:or kommer uppskatta de förändringar som grundar sig på 2008-års klass utvärderingar.

2002 genomförde institutionen, med Hans Eklund i spetsen en stor utvärdering av 1992 års reform av juristprogrammet. I rapporten konstaterades att reformen fallit väl ut i de flesta hänseenden, men att det fanns utrymme för förbättring på vissa områden. För att få en uppfattning om hur snack/verkstad-ration ser ut, bad vi Hans Eklund kommentera dessa förbättringsområden.

Bristande fördjupning på nivå 2

– Har generellt blivit bättre. Idag är det ingen kurs som av studenter, eller mig för den delen, anses vara för ytlig.

För lite engelskspråkig litteratur

– Här är vi dåliga, och kan nog inte sägas uppfylla kraven annat än på enstaka kurser. Överlag arbetar vi efter principen att besluten ska fattas så långt ner i organisationen som möjligt. Utbildningsutskottet lägger sig därför inte i vad kursföreståndarna väljer för litteratur, men påpekar konstant vikten av att ha engelska inslag.

Brist på träning i muntlig färdighet

– Här finns fortfarande utrymme för förbättringar. Vi har precis genomfört en reform som kommer träda i kraft nästa termin i syfte att skapa tydligare röd tråd och ökad progression av nivå och kraven på såväl muntliga som skriftliga uppgifter. Samtidigt tror jag många studenter inte tänker på att varje basgruppsmöte och varje seminarium faktiskt är en träning i muntlig framställning.

Samlade och centrala undervisningslokaler

– Här går det inte alls. Dels är det många aktörer som ska komma överens; universitetet centralt, byggnadsavdelningen, institutionen och så vidare. Samtidigt är vi inte ens överens på institutionen om vad vi vill egentligen. Historiskt har vi diskuterat utbyggnad av lokalerna på gamla torget och riddartorget, engelska parken och ett nytt komplex vid gamla fängelset, halvvägs ut till magistrarna. Jag kan tycka att det är bra för uppsalas studentstadskaraktär att juristerna håller till i centrala staden, eftersom ingen annan så stor institution gör det. Men visst, det måste sägas. Vår lokallösning idag brister både för att lokalerna är utspridda och för att de ofta inte är ändamålsenliga.

Betygshets

– Det här är det största problemet, som ständigt diskuteras. Bland såväl studenter som lärare tycks ett ganska stort stöd finnas för att avskaffa den nuvarande betygsskalan. I anslutning till Bologna-processen har juridiska fakulteten i Stockholm fått kämpa hårt mot sin universitetsledning för att få dispens från den sjugradiga ECTS-skalan, och mot bakgrund av det verkar det otroligt att de helt skulle få avskaffa betygen. Juristutbildningarna i Sverige har då enats kring att det i nuläget är viktigare att behålla en enhetlighet mellan de olika studieorterna än att driva igenom lokala lösningar som inte alla delar. Samtidigt ska man komma ihåg att det egentliga problemet är dels att betygen används som urvalsgrund vid notarietjänstställning, och att studenterna bär på en utbredd missuppfattning om att man måste sitta ting för att få ett bra jobb. Det är inte sant.

PRESS JUDICATA

PRESSTOPP: det finns ett liv efter examen...

...det erfar Press Judicata efter att ha varit kontakt med flera pålitliga källor. Vi förstår att nyheten tar er med storm, och delar den oro ni läsare måste känna. Den goda nyheten är att det inte verkar vara helt eländigt då heller. Vi talade med några jur stud emeriti om hur det egentligen är att vara klar.

Ett slumpmässigt nedslag bland före detta juridikstudenter har fört mig till tre av varandra oberoende individer med skilda arbetssituationer, men en sak förenar dem. De befinner sig alla på arbetsmarknaden och kan därifrån bidra med ett yttre perspektiv på utbildningen.

Tobias Ekwall, Sanam Manesh och Marta Obminska har alla läst juridik vid Uppsala universitet. De befinner sig nu i upptakten av sina karriärer då utbildningens teori skall omsättas i praktik.

Sanam Manesh tog examen i april 2006. Hon arbetar nu på Skolverket vid Enheten för Tillståndsprövning med att utreda samt bevilja eller avslå ansökningar om att starta friskolor.

– Jag jobbar med författningar som har med skola att göra och självklart förvaltningsrätt eftersom Skolverket är en förvaltningsmyndighet, säger Sanam.

Hon berättar att Skolverket är hennes första arbetsplats som går att relatera till juridiken. Hennes utbildning skiljer sig något från de två andras.

– Termin sju och åtta pluggade jag via Minnesotaprogrammet vid Minnesota Law School och sen tillgodoräknade jag mig poängen därifrån som en del av jur.kand. Hennes nuvarande arbetsuppgifter har inte någon egentlig koppling till examensarbetet som handlade om ekobrottslighet med fokus på insiderbrott.

Koppling mellan fördjupningsområde och nuvarande arbetsuppgifter återfinns däremot i Tobias Ekwalls fall. Tobias arbetar med *Transfer Pricing* inom skatt på Ernst & Young och han menar att fördjupningen

i bolagsrätt och skatterätt givit en värdefull plattform.

– Det praktiska arbetssättet är annorlunda, men med teorin i bakgrunden blir jobbet intressantare och förhoppningsvis ger bakgrunden mer förståelse, menar Tobias.

Marta Obminska har haft ett stort engagemang med sikte på politik parallellt med studierna. Hon har varit engagerad i Moderata Ungdomsförbundet, arbetat med studentpolitik genom bland annat kåren, suttit som ersättare och ledamot i Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige. Nu sitter Marta som socialpolitisk handläggare för Moderaterna i riksdagen efter en tid på advokatbyrån MAQS Law Firm, där arbetsuppgifterna bland annat kunde röra bolagsrätt och företagsöverlåtelser. På sin nuvarande post arbetar Marta främst med de moderater som sitter i riksdagens socialutskott samt med partiledningen rörande politikutveckling.

– Jag fördjupade mig inom två områden. Dels har jag fördjupat mig i bolagsrätt, jag skrev en uppsats i komparativ bolagsstyrning, sen har jag en fördjupning i medicinsk rätt och det är den jag använder mig av nu, säger Marta som dessutom har en tvåårig projektledarutbildning bland mycket annat.

Alla tre är överens om att betygen är viktiga för situationen efter studierna, men de lyfter också fram andra faktorer.

– Andra akademiska meriter och erfarenheter kan också vara värdefulla. Precis som kontakter och rekommendationer, säger Tobias och han understryker att betydelsen av arbetsmarknadsdagar hos potentiella arbetsgivare inte skall underskattas.

Sanam tror att betygen spelar störst roll kring de stora advokatbyråerna, men att de får mindre betydelse vid mindre och medelstora byråer samt andra arbetsområden där jurister behövs, exempelvis försäkringsbolag, myndigheter etcetera.

Marta menar att betygen inte behöver vara perfekta utan lägger istället större vikt vid den personliga ansatsen.

– Man måste vara väldigt framåt och jobba riktigt hårt.

Efterfrågan av en tydligare koppling mellan utbildningen och arbetslivet förenar de tre. Sanam föreslår att minst två veckors praktik per termin skall ingå som en del av terminskurserna efter termin sex.

– Det ser helt annorlunda ut i verkligheten kan jag säga, menar Sanam och hennes ord får visst understöd av Tobias.

– Det skulle nog inte skada att koppla de delar av juridiken som rör företag mer till företagets verklighet och begrepp, säger han och föreslår särskilt större internationellt fokus redan i grundutbildningen.

Förutom tydligare praktisk förankring framhåller Marta vikten av goda språkkunskaper inom affärsjuridiken.

– Man förväntas kunna skriva avtal och förhandla på en väldigt avancerad engelska, säger hon och syftar särskilt på sin tid på MAQS Law Firm.

Det goda ryktet verkar juristutbildningen vid Uppsala universitet dock bära med sig. Alla tre beskriver enhälligt hur utbildningen bär på ett väldigt gott renommé.

PER LINDGREN
Termin 2

En rättegång på Old Bailey, tolkad av Thomas Rowlandson och August Pugin

Vill du jobba som åklagare, domare eller kronofogde? Då måste du göra notarietjänstgöring. Antagningen till notarietjänstgöring är en populär förklaring till juridicums kollektiva magknip. Ändå verkar ingen riktigt veta hur antagningen går till.

Tingsmeriteringssystemet uncovered

Det är domstolsverket som tillsätter notarietjänsterna. För att vara säkra på att få de allra mest kompetenta juristerna använder man ett strikt meritbaserat antagningssystem. Den viktigaste faktorn är därför betygen. Man börjar med att räkna om sin juristexamen på 270 hp till en jur. kand. på 180 kp, enligt det gamla systemet. De 25 kp där sökanden uppnått sämst resultat räknas sedan bort ($180 - 25 = 155$ kp). Meritvärdet räknas sedan ut genom att varje kp multipliceras med en faktor beroende på det uppnådda betyget. Ett AB multipliceras med 2, ett Ba med 1,5 och ett B med 1. En student med raka AB får alltså ($155 \cdot 2$) 310 poäng jämfört med ($155 \cdot 1$) 155 poäng för den student som fått B på samtliga kurser. Enkelt, eller hur?

Tyvärr får inte vilka 25 kp som helst räknas bort. Civil- och processrätt anses vara så viktiga ämnen att de betygen måste ingå i meritpoängen. För uppsalastudenter innebär detta att T2 och T3 aldrig får räknas bort. T4 får till hälften räknas bort medan T5 sänks som på 3 poäng får borträknas. En student som får AB på alla kurser utom T6 kan alltså ansöka med full poäng medan den student som missat endast på T2 får en lägre poäng. Den som missat på T4 hamnar däremellan.

Har du skrivit dåliga tentor på fel kurser? Misströsta inte, det finns gott om möjligheter att fuska upp sina meritpoäng. Genom ytterligare studier eller arbete kan man samla in teoretiska respektive praktiska tilläggs-poäng.

Teoretiska sidomeriter delas upp i två grupper. Studier inom grupp 1 är mer värda än studier inom grupp 2. Till grupp 1 hör juridiska kurser som inte hör till examen samt "ämnen som till sin inriktning och omfattning är av värde för tjänstgöring i domstol." Till

grupp 2 hör övriga akademiska studier. För studier inom grupp 1 intjänas de första 6 tilläggs-poängen efter 30 hp (en termins) studier. Sedan tjänas poäng in för varje ytterligare poäng tills man slår i taket vid 180 hp, vilket ger 36 tilläggs-poäng. Inom grupp 2 går det lite segare och de första sex poängen kommer efter 45 hp studier och efter 180 hp har man tjänat in 24 tilläggs-poäng.

Även praktiskt arbete kan som sagt ge extrapoäng och även här har meriterna delats in i två grupper. Det ska i varje fall röra sig om "marknadsmässigt avlönat arbete med kvalificerat innehåll." Till grupp 1 räknas i stort sett endast arbete som jurist. Till grupp 2 räknas annat arbete som innehåller inslag av normtillämpning, exempelvis arbete som polisman. Poängen för arbete inom grupp 1 sträcker sig från 6 p för 3 månaders arbete till 36 p för 3 års arbete. För arbete inom grupp 2 gäller minst ett års arbete för att få 6 p och max är 24 p efter 4 år.

Där är möjligheterna att tjäna in poäng slut. Jämför din meritpoäng med statistiken för den senaste antagningen. Hade du kommit in?

ERIK EDSTRÖM
Termin 6

Antagningsstatistik februari 2008

Antal ansökningar: 127 (varav 87 kvinnor)

Antal antagna tingsnotarier: 48 (varav 38 kvinnor)

Genomsnittspoäng för antagning: 303,11

Svåraste område att bli antagen: Stockholm, lägsta poäng 327 (TR) 314 (LR).

Lägsta antagningspoäng, hela landet: 263,5 (TR) 276,5 (LR)

Foto: Uppsala Kommun

Njae.. här bor landshövdingen, men kommunhuset är ju ärligt talar inte så fotogenique.

Månadens jurist: Kommunjuristen

"Hanna Asp" svarar en kvinnoöst i telefonen. När jag ber om en intervju ber hon mig med vänlig röst att återkomma en timme senare eftersom hon måste springa iväg på ett möte. Hanna Asp är en av tre kommunjurister på Uppsala kommun. Det var av en slump hon hamnade på juristprogrammet. I första handsval stod ekonomiprogrammet men där kom hon inte in. Hennes man Petter Asp, nuvarande professor i Straffrätt vid Uppsala universitet, hade påbörjat juridikstudier och hon fann en känsla av nyfikenhet och intresse inom sig, av den orsaken skrev hon Juristprogrammet på sin ansökningsblankett som andrahandsval. Under åren vid Uppsala universitet fann hon det mest intressant med barnens rättigheter, inriktade sig på civilrätt till stor del och skrev uppsats i skadeståndsrätt. Hon är nöjd med studieåren men skulle i efterhand gärna ha läst en termin utomlands. När de dramatiska fyra och ett halvt Åren, med stort Å, passerat henne lämnade hon småstaden för den större metropoln Göteborg, där hon skulle tillbringa en tid som notarie i Länsrätten. Då hon avslutat sin notarietid bar det av till huvudstaden och kammarrätten där hon tjänstgjorde som kammarrättsfiskalaspirant. Hanna blev assessor i kammarrätt och avslutade sin nioåriga vistelse i doms-

tolsväsendet år 2005. Efter ett arbete med rättstillämpning önskade hon arbeta med normgivningsprocessen och fick en tjänst som rättssakkunnig på Socialdepartementet där hon stannade drygt ett år. Tack vare dessa arbetserfarenheter kom hon i kontakt

"Det är viktigt att kunna rycka in och samarbeta med kollegor."

med det varierande arbete hon nu utför under veckorna. Kommunen var part i åtskilliga mål i såväl länsrätt som kammarrätt och det väckte en uppmärksamhet hos Hanna och hon ville därför erfarar arbetet som kommunjurist.

"Ingen dag är den andra lik!" inleder Hanna med att utbrista då hon ska förklara sitt arbete. Den enda bestående rutinen är den mailkontroll hon börjar arbetsdagen med. Hon besvarar mail och prioriterar om det finns ärenden som snarast bör behandlas. Saknas sådana för dagen fortsätter hon sin bearbetning av de ärenden som bebor hennes skrivbord. Det administrativa arbetet att hålla "rent" på skrivbordet klassificerar hon som sitt tråkigaste göromål. Det

En majoritet av alla dagar är helt vanliga vardagar. Med start i detta nummer tar Press Judicata en titt på helt vanliga yrkesarbetande juristers helt vanliga vardagar. Först ut är Hanna Asp, kommunjurist på Uppsala Kommun.

skänker henne mer tillfredsställelse att göra nytta, att hjälpa tjänstemän, genom att dela med sig av det hon behärskar inom hennes kompetensområden vilka är socialrätt och annan förvaltningsrätt. Hanna kan företräda kommunen i domstol, ett arbete hon beskriver som mycket intressant då hon får jobba som en advokat utan att känna press att behöva skaffa klienter. Möten upptar mycket tid, hon har tidigare under dagen varit på möte på socialkontoret angående ett enskilt ärende och granskat ett samverkansavtal kommuner emellan beträffande tillhandahållande av plats i elevhem. Juridisk rådgivning erbjuder hon vid efterfrågan, detta utnyttjar många tjänstemän som skickar in förfrågningar bland annat gällande sekretess.

När hon under sin studietid föreställde sig en juridisk yrkeskarriär var bilden att hon skulle arbeta som jurist på en myndighet. Detta är hon tacksam att hon får förverkliga idag. Hon gled emellertid in i domärväsendet och fick en tillfällig tanke på en framtid som domare inom förvaltningsrätten. Hannas arbete har en juridisk vikt och hon försöker genomföra det så rättvist som möjligt.

JOHANNA C ANDERSSON
Termin 6

BREV.

Låt kvalitet påverka högskolans resurstilldelning

Den högre utbildningen står inför stora reformer. Det är en internationell trend. Överallt diskuteras sådant som elituniversitet, rankingsystem och kvalitetsreformer. I den nya världen är individens talang och kunskap den viktigaste faktorn bakom tillväxt och framsteg. Världens bästa universitet konkurrerar om de mest begåvade studenterna. Från att länder tidigare rankats efter vilken andel av de unga som antogs på universitet vrids nu fokus till kunskaperna hos dem som kommer ut.

Kvantitet är inte ointressant men kvalitet är viktigare. Sedan alliansen vann valet 2006 har en rad förändringar skett i den svenska högskolepolitiken.

Under många år valde Sverige att satsa på att skapa fler platser i högskolan framför att höja kvaliteten. Antalet studenter har nästan fördubblats sedan 1990, men anslagen per student har inte följt med. Expansionen har skett till priset av urgröpt kvalitet.

Inom högskolan är på många håll den låga lärartätheten det största problemet. Några studentkårer har undersökt hur många timmar per vecka studenterna får träffa

en lärare. På vissa ämnen inom de humanistiska och samhällsvetenskapliga områdena finns skräckexempel på bara några enstaka

“Antalet studenter har nästan fördubblats sedan 1990, men anslagen per student har inte följt med”

timmar per vecka. Låg lärartäthet är förmodligen en starkt bidragande faktor till att studenter inte blir klara med sina studier i tid. Svenska ungdomar är äldst i världen när de når arbetsmarknaden. Så kan vi inte ha det.

I de två budgetar som alliansregeringen hittills lagt fram finns extra satsningar på kvaliteten i högskolan. Totalt har 360 miljoner kronor anslagits, av vilka huvuddelen går till humaniora och samhällsvetenskap. Där har anslagen per studieplats ökat med nästan tio procent.

Regeringen planerar att fortsätta sina reformer på högskolan framöver, och då inte bara ekonomiskt. Vi har redan avpolitiserat högskolornas styrelser. Vi kommer att gå vi-

dare med en reform av anslagssystemet där kvalitet i högre grad styr resurstilldelningen. Vi kommer att lägga förslag som gör svenska universitet och högskolor mer internationaliserade. Vi har tillsatt en utredning som ska se över möjligheterna att göra lärosätena mer självständiga. Utredningen om hur kårobligatoriet ska avskaffas lämnades den 13 februari och ytterligare en utredning ser över studenternas sociala situation.

Mer frihet för universitet och högskolor tror vi är en väg mot bättre kvalitet.

LARS LEIJONBORG
Högscole- och forskningsminister

Room for individuality, space for success

The business law market is dynamic and ever-changing, which calls for flexibility and diversity. That is why we are looking for individuals with different backgrounds and personalities to be part of our team. If you possess flexibility, imagination and ambition, we can offer you opportunities within Swedish and international business law. Our unique cross-border approach has taken us out into the world, with offices in more than 38 countries, and it could also be your path to an exciting and successful career in international business law.

Take your first step by visiting us at
www.dlanordic.com

Advokatfirma Lindhe DLA Nordic

Antonia Wopenka sammanfattar sin första tid som JF:s ordförande.

Ordföranden skriver

Idag är det exakt en månad sedan jag tillträdde posten som JF:s ordförande och kan konstatera att jag aldrig tidigare har ägnat mig åt så många vitt skilda aktiviteter under så kort tid. Som ordförande stöter man på de mest märkliga problem och man förväntas (vilket är lite läskigt!) också lösa dem. Jag har tillbringat en inte helt obetydlig del av den senaste månaden åt att sortera böcker, post och papper. Jag har också städlat smutsiga golv och skrivbord, handdiskat fler glas än jag nånsin kunnat föreställa mig att vi hade. Försökt laga saker som toadörr och babsmaskin, samt misslyckats med detta. Avprogrammerat och dessvärre inte förstått hur man gör för att omprogrammera kassaapparaten och deltagit i en helt galet stor mängd med möten. Trots att det hela har utfallit med varierande resultat har det varit grymt kul. Och det har varit det svåraste jag har gjort, inte för att jag (uppenbarligen) har tummen mitt i handen utan för att jag gör det här för någon annan än mig själv. Går saker åt helsefyr drabbar det inte bara mig utan ett stort antal medlemmar. Ordförandeskapet handlar om att verka för föreningsmedlemmarnas bästa och givetvis vill jag, och för den delen resten av styrelsen och säkert alla andra ämbetsmän, göra så mycket som möjligt så bra som möjligt för så många som möjligt. Vi jobbar stenhårt för att ge bästa möjliga service.

Jag kommer från Sveriges framsida och har tillbringat de senaste fem somrarna på Nordens största nöje, Liseberg. Där har jag

också gjort en hel del underliga saker: fråga mig om ni vill rengöra packningarna i en mjukglassmaskin, spinna sockervadd eller lära er att göra snygga mjukglassar som väger exakt 100 gram. På Liseberg har jag lärt mig en del om service, och till och med att utbildade folk i att ge bra service. Det är svårare än man kan tro det där. På Liseberg handlar det om att sälja korv på ett tillfredsställande sätt. På JF handlar det om att hålla ihop hela vår vitt skilda verksamhet och att få den att flyta. Det är inte heller en stressad barnfamilj vi ska serva, utan ett enormt stort gäng smarta och snygga juriststudenter.

Vad vill jag då komma fram till? Jo, att vi är en hel del folk uppe på Jontes som gör vårt allra bästa för att alla skall trivas på JF, och hitta aktiviteter som medlemmarna tycker är roliga.

I min lathund till utbildningarna på Liseberg står det att man skall sluta med ett käckt tillrop, vilket alltid känns alltid lika cheesy, men jag klämmer ändå i med min favorit - Vi finns här för Er!

Hör gärna av dig om du har idéer och uppslag för hur vi skall göra vår verksamhet ännu bättre, eller om du vill klaga eller rentav berömma oss. Jag finns på Jontes eller på ordf@jf-uppsala.se

ANTONIA WOPENKA
Ordförande i Juridiska Föreningen

Glöm inte kalendariet:

www.jf-uppsala.se

Nytt på Juridicum

Ansökning till fördjupningskurser

Ansökningstider till höstterminens fördjupningskurser. Ansökningar till hösten fördjupningskurser ska vara studievägledningen tillhanda senast tisdagen den 15 april 2008. Utbudet av fördjupningskurser finns på institutionens hemsida; <http://student.jur.uu.se/Fordjupningskurshaftet> som närmare beskriver varje kurs beräknas vara klar i månadsskiftet feb/mars. Studievägledarna kommer även att besöka varje seminariegrupp på Terminskurs 6, under februari/mars för att ge information om den avancerade nivån, d. v. s. Terminskurserna 7 - 9.

Utnämningar

Professorn i internationell privat- och processrätt. Maarit Jänterä-Jareborg har kallats till utländsk ledamot av Finska Vetenskaps-Societeten. Societeten grundades år 1838 med förebild i samtida utländska vetenskapsakademier i syfte att "främja vetenskaperna". Ledamöterna invälsjs på livstid och förutsätts vara framstående och aktiva vetenskapsmän. Andra svenska juristprofessorer i Societeten är Uppsala universitets tidigare rektor, professor em. Stig Strömholm, som även är Societetens hedersledamot, och professor em. Jacob Sundberg (Stockholms universitet).

Diplomeringscermonin

Årets diplomeringsceremoni för dem som har avlagt Juris kandidatexamen äger rum lördagen den 12 april 2008 i Universitetshusets aula. För att kunna delta i ceremonin måste man ha tagit examen senast den 31 mars 2008 och beställa diplom senast den 16 mars 2008. Frågor om diplomeringsceremonin kan ställas till Maria Engström, 018-4717988.

HANS EKLUND
studierektor

VINGE

En bra start på karriären

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ HELSINGBORG LONDON BRYSSEL HONG KONG SHANGHAI

 www.vinge.se